

Kovács-Széles Andrea

Vasremény

Szürkül a sárga futórózsa a paplan-huzaton. Valamikor ágybelit kellene, cseréljek – gondolja Simon, míg megigazítja az anyja feje alatt a párnát.

– Megyek, Mámika. A reggelid az éjjeliszekrényen van. Terike kilencre jön. Ő majd megmosdat, megfésül.

Az asszony bólint, s a tekintete jó ideig ott marad a becsukott ajtó csendjében. Még hallja az ablak alatt elzörögő kisszekér döcöneit a fia léptei mögött, aztán teljes hangtalansággal szigetelődik körbe a szoba.

A reggelnek sírhatnékja van. Simon felveszi a láthatósági mellényt, és arra gondol, nem számít az eső, csak vas nélküli ne legyen a napja. Lehúzódik az út szélére, s az elsuhanó autók reflektorainak fényében látja az esőcseppek irányát.

Simon negyvenöt éves, nem nősült meg soha, hét éve lebénult anyját gondolzza, a Mámikát, akit fájó szívvel hagy magára minden áldott reggel.

Arcába eső ver széllal vegyítve, de Simon rá se hederít, lelkes láztól hevítve, izgatottan hagyja maga mögött az útszéli kilométerköveket.

Mert ma ünnep van.

Léleksimogató, egyedi „csak mi ketten tudjuk” nap ez. „Itt vagy nekem” ünnep. Hét évvel ezelőtt, március 4-én kilépett az orvos a kórház folyosójára, odament Simonhoz és csak annyit mondott neki: „Túlélte.” És Simon úgy emlékszik mindenre, mintha ma hajnalban történt volna. Kirohant a kór-

házból és vett egy cserepes lila jácintot. Aztán loholt vele vissza Mámikához...

Szakad az eső. Elnyúlt tócsákba zökken a kisszekér, és Simon megy boldogan, mert szilárd meggyőződése, hogy isten állt meg aznap a kórház folyosóján. S arra gondol, hogy akik valaha hallották már orvos szájából ezt az áldott szót, hogy „túlélte”, azoknak a hála úgy tapad a mindennapjaikhoz, mint vasabroncshoz a mágnes törmelék.

Azóta minden év március 4-én lila jácintot visz Mámikának. Nem baj, ha nem tud lábra állni, kinyújtani érte a karját, ha a félrehúzódt száj nem szól, ha torz az a mosoly, az „itt maradtál velem” lényegét Simon minden nap hálával hordozza.

Zörög a szekér mögötte.

Autózajokba gygyülő vakkantásra figyel. Hátranéz. Ázott szőrű kutya battyog a szekere mellett.

– Hát te? – hajol le hozzá, s hallgat egy darabot, mintha a választ várná. – Jól van, velem jöhetsz, ha már így ki vagy ebrudalva ebbe a lucskos világba. A Csavargó névhez mit szólsz?... Jól van, akkor ezt is megbeszéltük. Maradj mindig a szekér mögött, ott bajod nem eshet. A nevem Simon... Ócskavasat szedek, abból fizetem ki Terikét, a gondozónót, aki a Mámikára vigyáz... Hét éve fekszik. Sztrókja volt... Örülni fog neked, meglásd. Induljunk! Jó lenne, ha megállna már... Ilyen esőben nem lesz könnyű vasazni.

A megpattanó rügyeken áttetsző gyöngyként remegnek az esőcseppek. Megtépázott üres gólyafészkek alatt veretek csivitelnek. A faluhoz közeledve idegen kutyák ugatnak fel.

Az első házból egy asszony szalad ki a szekér zörgésére. Kezében rozsdás patkót szorongat. Maréna minden hétfő reggel kiszalad a férfi elé az útra, s mindig odaad neki egy patkót.

– Sok vasat találj a héten, Simon! – nyújtja oda a patkót, s már rohan is befelé, a köszönőszavakat meg se várva.

– Látod Csavargó, ennek a nőnek ez az ünnep. Ezek a hétfő reggelek. Ennek a Marénának évek óta nem fogy el a patkója. Érted te ezt? Csakhogy tudd, azért tettem a patkóját a zsebembe, mert több ez, mint egy közönséges patkó. Van ebben szív is, szó is, meg temérdek remény... Az én utam mégis egészen más. Ahogy a reményem is... Vasremény. Mert ma is kell lennie valahol annyi ócskavasnak, hogy megvehessem Mámikának a lila jácintot, a hat zsömlét és a húsz deka párizsit, s hogy félre is tudjak tenni némi pénzt a gondozónőnek is... Tudod te, milyen gazdag az az ember, aki elé kirohan egy nő szakadó esőben?...

A kutya felbámul Simonra, aztán az orrával meglöki a szekeret.

– Jól van, megyünk már... Ott szakadnak már lassan a fellegek.

Dél felé megáll az eső, s a kikandikáló nap megnézi magát egy lestrapált mosógép még fényes dobjában. Tele a kisszekér. Simon a megelégedés és a hála közös gyékényén stagnál. Számára felfoghatatlan dolog ez is, hogy ő nem kér, nem gajdolja végig az utcát, mégis valahogy a szekere zörgésére jönnek az emberek, s hozzák a kis vacakságaikat.

Csavargó áll az enyhe tavaszi fényben, s lassan száradni kezd ázott bundája. Türelmesen nézi, ahogy Simon leköti a mosógépet, a kályhacsövet, a drótgubancot. És egyre csak mosolyog kacatjai fölött.

A hazaút mintha rövidebb lenne. Félúton megállnak szusszanni, s közösen eszik meg azt a néhány darab kekszet, amit a zsebében talál a sok apró vascsavar között. A sovány ebéd után nagy adag simogatás dukál. És Csavargó falja Simon szeretetét.

– Tudod te, milyen boldog lehet egy ember egy köteg ócska ágyrugótól? ... Süt a nap, gyere, Csavargó, adjuk le a vasakat, aztán vegyük meg a virágot meg a vacsorát!

Vén délutánba érkeznek haza. Mámika ül az ágyban, fehér haja csontos vállára hullik.

– Megjöttünk, Mámika. Ez itt Csavargó. Társammá lett a zuhogó esőben. Veszélyes hely neki ez a világ. Most sikerült hazaérkeznie...

Simon meleg, gyámkodó tekintettel néz a sarokban heverő kutyára. Aztán megfésüli Mámikát, s egy befőttes gumival összefogja a haját. Tüzet rak és teát főz hársfavirágból. A kis asztalkát egészen közel húzza az ágyhoz, apró falatokat vág a zsömléből, majd a párizsi-ból. Aztán kanalanként teszi a Mámika szájába az illatozó hársteát. A vacsora hosszú. Törődés-mozdulatsorok ismétlődése. Csavargó vacsorája kurta. Gyors örömmelések pillanatai.

Evés után Simon leteszi a virágcserepet az üres asztalka közepére. Az anyja tekintete odarebben.

– Igen. Ma van az a nap, Mámika... A „jó, hogy vagy nekem” ünnep. Az élünk-ünnep. Hoztam neked virágot... Látod, lila jácint... ha elnyílik, majd

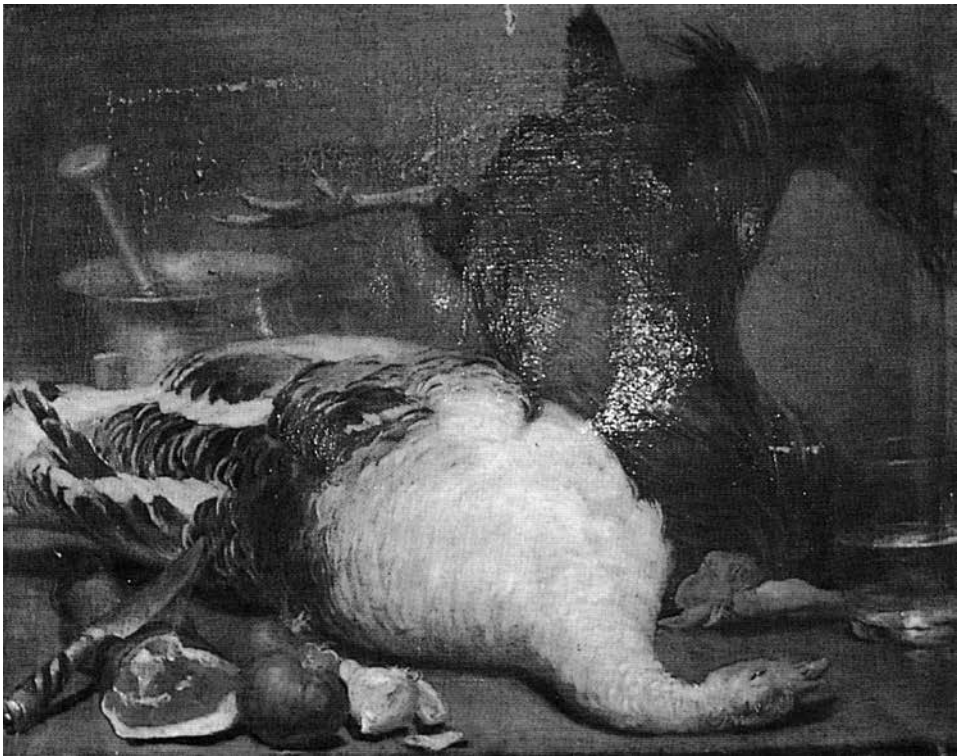
kiültetem a többi hat mellé. Sok vasat gyűjtöttem ma... Meglepődöm az embereken olykor... Úgy adják oda nekem az ócskavasait, mintha régi ismerősök lennének... Ugye milyen jó illata van? Tudom, ha tehetnéd, most azt mondanád: „nagyon szép ez a jácint fiam”, meg azt, hogy „jó gyerek vagy te Simon”...

Mámika arcán könnycsepp bakat. A férfi letörli, és átöleli az anyját. Összeroskad a kályhában a parázs, és Mámika csendesen elalszik. Simon leterdél Csavargó mellé, és megsimogatja újdonsült cimboráját.

– Tudod, te milyen boldog ember az, aki még átölelheti az édesanyját?... Pár nap még, s újabb ünnep jön el. Az

„isten hozott itthon, gólyák” ünnepe. Remélem, lesz az asztalunkra egy fél friss kenyér és halkonzerv... Remélem, rám találnak az ünnepek... Remélem, akad majd mindennapra egy kisszekérinyi ócskavas...

Odakint hold-lámpással megjön az este. Valahol egy asszony fürge léptekkel jár házról házra. Délutántól koráestig. Csak addig ül le, míg elmond egy történetet egy Simon nevű férfiről és az anyjáról, Mámikáról. Aztán szalad is tovább. Űzi a szíve. Bizakodik, hogy egy hétfő reggel majd odalép hozzá Simon és átöleli őt. Remél... S reménye erős, mint kezében az a rozsdás patkó... Soha el nem fogyó... Vasremény.

Csendélet vágott szárnyasokkal

Mater Dolorosa, oltárkép, nagyváradí premontrei templom